

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 12.9.2018
COM(2018) 639 final

2018/0332 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o opustitvi premikanja ure na poletni oz. zimski čas in razveljavitvi
Direktive 2000/84/ES**

(Besedilo velja za EGP)

{SWD(2018) 406 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Ureditev poletnega časa v EU predvideva premikanje ure dvakrat letno, da bi se prilagodili spreminjajočim se vzorcem dnevne svetlobe in v danem obdobju karseda najboljše izkoristili razpoložljivo dnevno svetlobo. Ura se zadnjo nedeljo v marcu zjutraj premakne za eno uro naprej, zadnjo nedeljo v oktobru zjutraj pa za eno uro nazaj, da bi se vrnili na standardni čas.

Države članice so se v preteklosti odločile, da iz zgodovinskih razlogov uvedejo ureditev poletnega časa. Tako ureditev sta najprej sprejeli Nemčija in Francija, in sicer med prvo svetovno vojno, da bi prihranili pri premogu, zlasti premogu, ki se uporablja za razsvetljavo. Britanija, večina njenih zaveznic in številne nevtralne evropske države so se jima pridružile še v času vojne. Številne evropske države so ta ukrep opustile po drugi svetovni vojni. Moderna ureditev poletnega časa izvira iz 70. let prejšnjega stoletja, njeni začetnici pa sta bili Italija (1966) in Grčija (1971). Združeno kraljestvo in Irska sta ureditev poletnega časa odpravila leta 1968, da bi se časovno uskladila s preostalo Evropo, nato pa sta jo ponovno uvedla leta 1972. Španija je to ureditev uvedla leta 1974, leta 1976 pa ji je sledila še Francija, ki je kot razlog za to odločitev navedla prihranek energije. Med letoma 1976 in 1981 je ureditev poletnega časa uvedlo deset držav članic EU, predvsem zaradi časovne uskladitve s sosednjimi državami.

Globalno gledano izvaja ureditev poletnega časa približno 60 držav, vključno z državami Severne Amerike in Oceanije. Toda vse več je takšnih sosednjih držav EU ali njenih trgovinskih partneric, ki so se odločile, da ureditve poletnega časa ne bodo uvedle oziroma jo bodo opustile: na primer Islandija, Kitajska (1991), Rusija (2011), Belorusija (2011) in Turčija (2016).

Zakonodaja EU v zvezi z ureditvijo poletnega časa je bila prvič uvedena leta 1980¹, in sicer z namenom uskladitve obstoječih praks in časovnih razporedov glede poletnega časa, ki so se med državami razlikovali, s čimer se je zagotovil usklajen pristop k premikanju ure znotraj enotnega trga. Od leta 2001 ureditev poletnega časa ureja Direktiva 2000/84/ES², ki za vse države članice določa obveznost premikanja ure na poletni čas zadnjo nedeljo v marcu in prehod nazaj na standardni čas („zimski čas“) zadnjo nedeljo v oktobru.

Vzporedno z ureditvijo poletnega časa v EU in neodvisno od nje so ozemlja držav članic na evropski celini razdeljena v tri različne časovne pasove ali standardne čase. Odločitev v zvezi s standardnim časom sprejmejo države članice posamično, in sicer za svoje celotno ozemlje ali njegove različne dele³.

Sistem premikanja ure dvakrat letno se vse bolj postavlja pod vprašaj, o njegovi smotrnosti se namreč sprašujejo tako državljani kot tudi Evropski parlament in vse več držav članic. Komisija je zato analizirala razpoložljive dokaze, ki kažejo na to, kako pomembno je v Uniji

¹ UL L 205, 7.8.1980, str. 17.

² Direktiva 2000/84/ES Evropskega parlamenta in Sveta o ureditvi poletnega časa, UL L 31, 2.2.2001.

³ Ozemlja držav članic na evropski celini se dandanes razprostirajo čez tri časovne pasove: zahodnoevropski čas ali greenwiški srednji čas (GMT), srednjeevropski čas (GMT + 1) in vzhodnoevropski čas (GMT + 2). Osem držav članic Unije (Bolgarija, Ciper, Estonija, Finska, Grčija, Latvija, Litva in Romunija) uporablja GMT + 2 kot svoj standardni čas. 17 držav članic (Avstrija, Belgija, Češka, Danska, Francija, Hrvaška, Italija, Luksemburg, Madžarska, Malta, Nemčija, Nizozemska, Poljska, Slovaška republika, Slovenija, Španija in Švedska) uporablja GMT + 1, tri države članice (Irska, Portugalska in Združeno kraljestvo) pa GMT. Uporabljajo se tudi posebne ureditve, zlasti za Azore in Kanarske otoke.

glede tega imeti usklajena pravila, da se zagotovi pravilno delovanje notranjega trga. To stališče podpira tudi Evropski parlament⁴ in drugi akterji (npr. v prometnem sektorju). Komisija je poleg tega izvedla javno posvetovanje, na katerega se je odzvalo okrog 4,6 milijona ljudi, od katerih jih je bilo 84 % za opustitev premikanja ure dvakrat letno, 16 % pa bi to ureditev raje obdržalo še naprej. Poleg tega so o tem so razpravljali tudi ministri za promet na nedavnih zasedanjih Sveta junija 2018 in decembra 2017, na katerih so številne države članice izrazile željo, da se trenutna ureditev poletnega časa opusti.

Ob upoštevanju tega ozadja Komisija meni, da je potrebno še naprej ščititi pravilno delovanje notranjega trga prek usklajene sheme, ki se bo uporabljala v vseh državah članicah, pri čemer pa se bo upošteval najnovejši razvoj dogodkov, opisan zgoraj. Komisija zato predlaga, da se premikanje ure na zimski oz. poletni čas v Uniji opusti, pri čemer je treba zagotoviti, da se države članice lahko same odločijo, kateri standardni čas bodo uporabljale, zlasti glede tega, ali bodo za svoj stalni standardni čas uporabljale poletni čas ali svoj trenutni standardni čas.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Ta predlog za odpravo premikanja ure dvakrat letno uvaja spremembe, zaradi katerih je treba obenem razveljaviti Direktivo 2000/84/ES.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Dokazi kažejo, da je za dobro delovanje notranjega trga potreben usklajen pristop na tem področju. S tem predlogom bi se premikanje ure dvakrat letno opustilo v vseh državah članicah in torej obdržala enotna ureditev na tem področju, kar je ključno za pravilno delovanje notranjega trga Unije.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Cilj predloga je, da se zagotovi pravilno delovanje notranjega trga. Zato je ustrezna pravna podlaga člen 114 PDEU. Ta je tudi pravna podlaga za Direktivo 2000/84/ES.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Kot je razvidno iz dokazov, je na tem področju pomembno imeti pravila na ravni Unije, da se zagotovi pravilno delovanje notranjega trga. Glede na to, da trenutna ureditev poletnega časa vzbuja vse več dvomov, je edina razpoložljiva alternativna rešitev, ki bi omogočala nadaljnje zagotavljanje usklajenega pristopa, skupna opustitev premikanja ure dvakrat letno, kot je navedeno v tem predlogu. Zavoljo zagotavljanja usklajenega pristopa tudi v prihodnosti Komisija zato predlaga, da Unija opusti prehajanje s poletnega na zimski čas in obratno, obenem pa posameznim državam članicam prepusti odločitev glede njihovega standardnega časa, zlasti glede tega, ali bodo svoj standardni čas spremenile (eno uro naprej) in torej za stalno uvedle čas, ki so ga do zdaj uporabljale poleti, ali pa bodo kot svoj standardni čas uporabljale „zimski čas“.

- **Sorazmernost**

Predlog Komisije je v skladu z načelom sorazmernosti, saj ukrepi iz njega ne presegajo tega, kar je potrebno, da se doseže cilj nadaljnje zaščite pravilnega delovanja notranjega trga, kar zadeva časovno ureditev. V ta namen zagotavlja usklajeno časovno ureditev po vsej Uniji,

⁴ Resolucija Evropskega parlamenta: B8-0070/2018 / P8_TA-PROVE(2018)0043, z dne 8. februarja 2018.

obenem pa državam članicam ne odreka pravice, da same za svoj standardni čas izberejo poletni ali zimski čas. Predlog ne vpliva na pravico držav članic, da same izberejo svoj standardni čas ali standardne čase, ki se uporabljajo na ozemljih pod njihovo jurisdikcijo.

- **Izbira instrumenta**

Glede na to, da lahko države članice še vedno same izberejo svoj standardni čas ali standardne čase, in zlasti glede na to, da se bodo leta 2019 morale odločiti, ali bodo uporabljale poletni ali zimski čas, ter da bo v zvezi s tem treba sprejeti določbe v nacionalnem pravu, je direktiva najustreznejša oblika za ta predlog.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje**

V zvezi z ureditvijo poletnega časa v EU je bilo v preteklih letih opravljenih veliko študij. Med njimi so bile tudi številne študije in poročila, ki jih je naročila ali pripravila Komisija: na primer proučitev učinka ureditve poletnega časa v EU na glavne gospodarske sektorje ter zdravje in prosti čas iz leta 1999⁵, poročilo Komisije iz leta 2007 o učinku direktive o ureditvi poletnega časa⁶ in študija iz leta 2014 o možnih posledicah neusklajenega režima poletnega časa v EU⁷. Nemški zvezni parlament je februarja 2016 objavil poročilo o učinku poletnega časa⁸, oktobra 2017 pa je služba Evropskega parlamenta za raziskave predstavila poročilo, ki je povzelo trenutno stanje obstoječih dokazov v zvezi s poletnim časom⁹.

Kar zadeva učinke ureditve poletnega časa, je iz dokazov iz zgoraj navedenih poročil razvidno naslednje:

- Notranji trg: v tem trenutku je na podlagi dokazov možno skleniti, da bi bilo za notranji trg škodljivo, če bi državam članicam dovolili neusklajene razlike v času, saj bi to pomenilo višje stroške za čezmejno trgovino, nevšečnosti in morebitne motnje na področju prometa, komunikacij in potovanj ter nižjo produktivnost na notranjem trgu za storitve in blago.
- Energija: čeprav je bila ravno energija eden glavnih razlogov za uvedbo trenutne ureditve, raziskave kažejo, da je skupni prihranek energije, ki ga prinaša poletni čas,

⁵ Reincke in van den Broek, Research voor Beleid, *Summertime, In-depth investigation into the effects of summer-time clock arrangements in the European Union* (Poletni čas, poglobljena raziskava učinkov ureditve poletnega časa v Evropski uniji), 1999, študija, izvedena po naročilu Evropske komisije.

⁶ Sporočilo Komisije v skladu s členom 5 Direktive 2000/84/ES o ureditvi poletnega časa, COM(2007) 739 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?qid=1536308926195&uri=CELEX:52007DC0739>.

⁷ ICF International, [The application of summertime in Europe: a report to the European Commission Directorate-General for Mobility and Transport \(DG MOVE\)](#) (Uporaba poletnega časa v Evropi: poročilo GD za mobilnost in promet Evropske komisije), september 2014, <https://ec.europa.eu/transport/sites/transport/files/facts-fundings/studies/doc/2014-09-19-the-application-of-summertime-in-europe.pdf>.

⁸ Cavaziel in Revermann, [Bilanz der Sommerzeit: Endbericht zum TA-Projekt, TAB](#), (Bilanca poletnega časa: končno poročilo o projektu TA), Urad za ocenjevanje tehnologije nemškega zveznega parlamenta, poročilo št. 165, februar 2016, <http://www.tab-beim-bundestag.de/de/untersuchungen/u20100.html>.

⁹ Služba Evropskega parlamenta za raziskave, Ureditev poletnega časa v skladu z Direktivo 2000/84/ES: [Ex-post impact assessment, October 2017](#) (Naknadna ocena učinka, oktober 2017), http://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_STU%282017%29611006.

omejen/minimalen. Toda rezultati se ponavadi razlikujejo glede na dejavnike, kot je geografska lega. Primeri, zabeleženi v državah članicah, so med drugim:

- Italijanski operater prenosnega sistema električne energije Terna je leta 2016 poročal, da je bil v Italiji letni prihranek energije zaradi poletnega časa okrog 580 GWh (~0,2 % letne porabe električne energije), kar pomeni letni prihranek okrog 94,5 milijona EUR¹⁰.
- V Franciji je ADEME (Agencija za okolje in energijo) leta 2010 ocenila, da so prihranki razsvetljave znašali okrog 440 GWh (~0,1 % letne porabe električne energije), verjetno pa je bil dosežen tudi določen prihranek pri ogrevanju. EDF je leta 1995 ocenil, da so prihranki znašali okrog 1 200 GWh, vendar so poznejše ocene bližje rezultatom iz leta 2010¹¹.
- Nemško združenje podjetij v energetske in vodnem sektorju (BDEW) je izjavilo, da so prihranki v Nemčiji leta 2015 postali zanemarljivi, saj je delež energije za razsvetljavo padel na približno 8 % celotne porabe energije, medtem ko se je delež energije za dejavnosti prostega časa povečal¹².
- Španski inštitut za diverzifikacijo in prihranke energije (IDAE) je za leto 2015 poročal o pet odstotnem zmanjšanju skupne porabe električne energije za razsvetljavo zaradi poletnega časa, kar je enakovredno letnemu prihranku v višini 300 milijonov EUR¹³.
- Izsledki študije, ki jo je Komisija naročila leta 2014, kažejo, da ureditev poletnega časa povzroča težave upravne narave za operaterje plina pri dogovarjanju z operaterji prenosnega sistema električne energije¹⁴.

Uporaba novih tehnologij za razsvetljavo (kot tudi pametnih števec, naprav za programiranje itd.) že zmanjšuje potencialne prihranke energije, ki jih prinaša ureditev poletnega časa.

- Zdravje: Nekatere študije kažejo, da bi ureditev poletnega časa lahko imela pozitivne učinke, povezane s tem, da bi se ljudje več ukvarjali z dejavnostmi prostega časa na prostem. Po drugi strani pa ugotovitve kronobioloških raziskav kažejo, da bi lahko bil učinek na človekov bioritem večji, kot se je domnevalo doslej. Poročilo nemškega zveznega parlamenta iz leta 2016 na primer navaja ugotovitve, ki pričajo o tem, da se človekov bioritem spomladanskemu premiku ure ne prilagodi tako dobro, kot se je domnevalo poprej, in da bi lahko določeni kronotipi ljudi potrebovali več tednov, da se navadijo na novi čas, medtem ko jesenski premik ure ne povzroča tolikšnih težav.

¹⁰ Barbarulo, Elia, „Terna: con ora legale risparmio energetico pari a 94,5 mln di euro“ (Terna: s prestavljanjem ure prihranimo za 94,5 milijona EUR energije), 26.3.2016, <http://www.ambientequotidiano.it/2016/03/26/ora-legale-risparmio-energetico/>.

¹¹ ADEME, „Changement d'heure : quels impacts?“ (Premikanje ure: kakšni so učinki?), 23. 10. 2014, <http://www.presse.ademe.fr/2014/10/les-impacts-du-changement-dheure.html>.

¹² Predstavitev Michaela Wunnerlicha iz Nemškega združenja podjetij v energetske in vodnem sektorju na javnem zaslišanju odborov JURI, ITRE in TRAN „Is it Time to Revisit summertime“ (Ali je čas, da ponovno premislimo o poletnem času) dne 23. 5. 2015 v Evropskem parlamentu.

¹³ Inštitut za diverzifikacijo in prihranek energije, „La madrugada del domingo, 25 de octubre, finaliza la „Hora de Verano““ (V nedeljo, 25. oktobra zjutraj se končuje „poletni čas“), oktober 2015, <http://www.idae.es/index.Php/id.327/mod.noticias/mem.detalle>.

¹⁴ ICF International, [The application of summertime in Europe: a report to the European Commission Directorate-General for Mobility and Transport \(DG MOVE\) \(Uporaba poletnega časa v Evropi: poročilo GD za mobilnost in promet Evropske komisije\)](#), september 2014.

Toda dokazi o splošnih učinkih na zdravje (tj. razmerje med domnevno pozitivnimi in negativnimi učinki) so še vedno pomanjkljivi.

- Varnost v cestnem prometu: Dokazi v zvezi s povezavo med ureditvijo poletnega časa in nesrečami na cesti so še vedno pomanjkljivi. Nekatere študije kažejo, da bi pomanjkanje spanca zaradi spomladanskega premika ure naprej lahko povečalo tveganje za nesreče. Vendar je na splošno težko ugotoviti, kolikšen neposreden vpliv ima ureditev poletnega časa na delež prometnih nesreč v primerjavi z drugimi dejavniki.
- Kmetijstvo: Ureditev poletnega časa je vzbujala pomisleke glede motenj bioritma živali ter spreminjanja urnikov molzenja in hranjenja zaradi premika ure. Toda tovrstnih pomislov je zdaj vedno manj zaradi uporabe nove opreme, umetne razsvetljave in avtomatiziranih tehnologij.
- **Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi**

Komisija je med 4. julijem in 16. avgustom 2018 izvedla javno posvetovanje, da bi zbrala mnenja evropskih državljanov, zainteresiranih strani in držav članic o ureditvi poletnega časa v EU, kot je določena v Direktivi 2000/84/ES, ter o kakršnih koli morebitnih spremembah te ureditve, zlasti o opustitvi premikanja ure dvakrat letno.

Čeprav je bilo obdobje posvetovanja krajše od običajnega 12-tedenskega obdobja, je bilo prejetih okrog 4,6 milijona odgovorov, od katerih jih je bilo 99 % od državljanov. Odgovori so prišli iz vseh držav članic, čeprav se je odzivnost med državami razlikovala: največ ljudi se je odzvalo v Nemčiji, Avstriji in Luksemburgu, sledijo pa jim Finska, Estonija in Ciper. 84 % vseh sodelujočih želi odpraviti premikanje ure dvakrat letno, medtem ko jih 16 % želi to ureditev obdržati. Analiza po posameznih državah članicah kaže, da so državljani in zainteresirane strani v vseh državah članicah na splošno za opustitev premikanja ure dvakrat letno, razen v Grčiji in na Cipru, kjer je majhna večina sodelujočih izrazila željo, da se ohrani trenutna ureditev; na Malti je razmerje med odgovori za in proti ureditvi skoraj izenačeno. V kategoriji javnih organov je prav tako večina sodelujočih izrazila željo po opustitvi premikanja ure dvakrat letno. Glavni razlog, ki so ga navedli tisti sodelujoči, ki zagovarjajo opustitev trenutne ureditve, je človeško zdravje, drugi najpogosteje navedeni razlog pa je, da se dejansko ne prihrani veliko energije.

Več podrobnosti v zvezi z javnim posvetovanjem o ureditvi poletnega časa v EU je na voljo v priloženem poročilu o rezultatih¹⁵.

- **Ocena učinka**

Razlog za zakonodajno urejanje tega področja na ravni EU je bila želja po uskladitvi obstoječih nacionalnih ureditev in časovnih razporedov poletnega časa, ki so se med seboj razlikovali. Komisija je na težavo z negativnimi učinki, ki so jih različne nacionalne ureditve poletnega časa imele na notranji trg, in sicer na čezmejni promet, komunikacije in trgovanje, opozorila v sporočilu¹⁶ iz leta 1975. S študijo ICF iz leta 2014, ki jo je naročila Komisija, so bile pregledane (hipotetične) posledice neusklajenih režimov poletnega časa, zlasti na delovanje notranjega trga, pa tudi na podjetja in državljane, zaključki študije pa so, da bi

¹⁵ SWD(2018) 406.

¹⁶ European Commission, Introduction of summer time in the Community (Evropska komisija, Uvedba poletnega časa v Skupnosti), COM(1975) 319, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1508082547523&uri=CELEX:51975DC0319>.

neusklajene ureditve povzročile višje stroške, več nevšečnosti in manjšo produktivnost na notranjem trgu za storitve in blago.

Tudi rezultati drugih študij¹⁷ kažejo na to, da bi bilo za notranji trg koristno imeti usklajen pristop in da bi v nasprotnem primeru lahko prišlo do razdrobljenosti notranjega trga. Na drugih področjih pa dokazi bodisi kažejo na zanemarljive koristi ureditve poletnega časa (npr. razmeroma majhni prihranki energije) bodisi so pomanjkljivi (npr. dokazi o splošnih učinkih na zdravje in varnost v cestnem prometu).

Evropski parlament je februarja 2018 sprejel resolucijo, s katero je Komisijo pozval, naj opravi oceno Direktive in po potrebi predlaga njeno spremembo. Obenem je v resoluciji navedeno, da je „treba nujno ohraniti enotni časovni režim v EU tudi po ukinitvi spremembe časa dvakrat letno“.

Ocena Komisije navaja, da so skupna pravila na tem področju še vedno ključnega pomena za zagotavljanje pravilnega delovanja notranjega trga. Glavni politični alternativni, ki zagotavljata usklajeno ureditev, sta, da se 1) obdrži ureditev poletnega časa v EU, kot je določena v Direktivi 2000/84/ES, ali 2) odpravi premikanje ure dvakrat letno za vse države članice; to ne bi vplivalo na izbiro časovnega pasu in države članice bi se lahko še vedno same odločile, da za stalno prevzamejo poletni čas (s spremembo svojega trenutnega standardnega časa) ali ostanejo na t. i. zimskem času (ki ustreza njihovem trenutnemu „standardnemu“ času).

Komisija meni, da je treba ukrepati zdaj, da bi še naprej ščitili/zagotavljali pravilno delovanje notranjega trga, obenem pa je treba upoštevati najnovejši razvoj dogodkov in se izogniti morebitnim znatnim motnjam na notranjem trgu.

Na podlagi razpoložljivih dokazov o učinkih ureditve poletnega časa EU, kot so opisani zgoraj, je možno priti do zaključka, da bi bilo za delovanje notranjega trga še naprej koristno, če se ohrani usklajena ureditev, v okviru katere vse države članice odpravijo premikanje ure dvakrat letno. Učinki na drugih področjih so še precej nedorečeni ter so lahko odvisni od geografske lege in tega, ali se bodo države članice odločile za stalno uvesti poletni ali zimski čas.

Kot je bilo že omenjeno, je odločitev o tem, kateri standardni čas bodo izbrale, tj. ali se bodo odločile za stalno prevzeti poletni ali zimski čas, prepuščena državam članicam. Učinek te odločitve mora zato biti ocenjen na nacionalni ravni. Na splošno se bodo ti učinki med seboj razlikovali glede na geografsko lego posamezne države članice: države članice na severu imajo že zdaj velike razlike med posameznimi letnimi časi v smislu razpoložljive dnevne svetlobe. Posledično imajo temne zime z malo dnevne svetlobe in svetla poletja s kratkimi nočmi. V državah članicah, ki ležijo južneje, te razlike niso tako skrajne, saj se dolžina dneva skozi celo leto ne spreminja tako izrazito. Verjetno bo zelo pomemben dejavnik tudi lega držav v časovnih pasovih. Namreč, bolj kot se država nahaja proti zahodu časovnega pasu, pozneje v njej nastopita sončni vzhod in zahod, medtem ko bodo na vzhodni strani pasu jutra svetlejša in sonce bo zašlo bolj zgodaj¹⁸.

Prehod na nov sistem bo s seboj prinesel tudi stroške. Čeprav ne bo več stroškov, ki jih zdaj povzroča premikanje ure dvakrat letno, se bodo pojavili stroški prehoda na novo ureditev časa brez premikanja ure. Informacijske sisteme bo treba ponovno sprogramirati in konfigurirati. To bo ključnega pomena pri programski opremi za vodenje urnikov po urah in dnevih

¹⁷ Na primer, poročilo službe Evropskega parlamenta za raziskave iz leta 2017.

¹⁸ Glej <https://ec.europa.eu/transport/sites/transport/files/sunset-sunrise-table.pdf> za več podrobnosti o času sončnega vzhoda in zahoda v vseh evropskih prestolnicah s primerjavo ureditve stalnega poletnega časa z ureditvijo stalnega standardnega (zimskega) časa.

(zdravstveni sistemi, sistemi za rezervacije potovanj) ter pri programski opremi, ki temelji na času, kot tudi pri „pametnih“ tehnologijah¹⁹. Urnike v prevozu bi bilo treba prilagoditi. Kot so poudarile nekatere zainteresirane strani, ki so sodelovale v javnem posvetovanju, bo torej bistveno, da se omogoči določeno obdobje pred uvedbo take spremembe.

- **Ustreznost in poenostavitev ureditve**

Namen tega predloga je povečati učinkovitost ter zmanjšati regulativno in upravno breme za podjetja in državljane. To bo doseženo zlasti s poenostavitvijo ureditve časa v Uniji, in sicer z odpravo rednega premikanja ure na poletni oz. zimski čas ter z uvedbo stalne časovne ureditve, ki naj bi bila enostavnejša in katere izvajanje bi pomenilo manjše breme.

- **Temeljne pravice**

Ni relevantno.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Ni relevantno.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Da bi ocenila učinke te direktive, zlasti učinke na delovanje notranjega trga, pa tudi učinke na zainteresirane strani in življenje državljanov, bo Komisija poročala Evropskemu parlamentu in Svetu o izvajanju te direktive najpozneje 31. decembra 2024, ko bi morale biti na voljo že dovolj informacij o njenih učinkih.

Da bi se Komisiji omogočilo poročanje o učinku te direktive, bi ji države članice morale zagotoviti pomoč in vse zadevne informacije v zvezi z njenim izvajanjem.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Člen 1(1) v povezavi s členom 4(1) določa, da države članice od 1. aprila 2019 ne bodo več spreminjale svojega standardnega časa ali časov – za tiste, ki imajo zaradi svoje geografske lege več kot enega – zaradi različnih letnih časov. Države članice bi 31. marca 2019 še vedno prešle na ureditev poletnega časa, kot je skladno z Direktivo 2000/84/ES, nato pa od 1. aprila 2019 ure ne bi več predstavljale s poletnega na zimski čas in obratno.

Člen 1(2) državam članicam dovoljuje, da uvedejo še eno spremembo svojega standardnega časa ali časov, in sicer preidejo na zimski čas, kar bi storile v nedeljo, 27. oktobra 2019 ob 1h zjutraj po koordiniranem univerzalnem času. Po tej spremembi države članice, ki bodo uporabile člen 1(2), prav tako ne bodo več imele možnosti spreminjati svojega standardnega časa glede na letni čas.

V členu 2 je poudarjeno, da države članice še vedno lahko spreminjajo svoj standardni čas, če te spremembe niso povezane z letnimi časi. Ker pa bi nepredvidene spremembe standardnega časa v posameznih državah članicah lahko vplivale na pravilno delovanje notranjega trga, bi države članice morale Komisijo pravočasno obvestiti o svoji nameri spreminjanja standardnega časa, da se preprečijo motnje na notranjem trgu. Od trenutka, ko do uvedbe

¹⁹ ICF International, The application of summertime in Europe: a report to the European Commission Directorate-General for Mobility and Transport (DG MOVE) (*Uporaba poletnega časa v Evropi: poročilo GD za mobilnost in promet Evropske komisije*), september 2014.

priglašene spremembe ostane manj kot 6 mesecev, bi države članice te priglašene spremembe morale izvesti, da se izognejo pravni negotovosti in morebitnim nadaljnjim motnjam na notranjem trgu. Komisija bo obvestila vse države članice in to informacijo objavila, tako da bodo nacionalni organi, gospodarski subjekti in državljani o tem obveščeni pravočasno in ustrezno ter da se bodo lahko na zadevno spremembo pripravili.

Da bi Evropski parlament in Svet ugotovila, ali je Direktiva dosegla zgoraj navedene cilje ščitenja pravilnega delovanja notranjega trga, in ocenila njene učinke, jima bo Komisija v skladu s členom 3 predložila poročilo na podlagi informacij, ki jih predložijo države članice, in drugih relevantnih informacij.

Člen 4 določa, da morajo države članice Direktivo prenesti v nacionalno zakonodajo do 1. aprila 2019. Zato bi Evropski parlament in Svet morala ta predlog hitro sprejeti, in sicer najpozneje do marca 2019. Države članice bi Direktivo morale uporabljati od 1. aprila 2019. To pomeni, da države članice na podlagi morebitnih posvetovanj in ocen na nacionalni ravni ter usklajevanj z drugimi državami članicami do 27. aprila 2019 sporočijo, ali nameravajo oktobra 2019 preiti na stalni standardni čas, ki je enak njihovem dosedanjemu „zimskemu času“, namesto da bi ostale na času, ki je enak njihovem „poletnemu času“.

Od dne, ko se bo ta direktiva začela uporabljati v celoti, države članice ne bodo več spreminjale svojega standardnega časa s poletnega na zimski čas in obratno v skladu z Direktivo 2000/84/ES. Zato člen 5 določa, da je navedeno direktivo treba razveljaviti.

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o opustitvi premikanja ure na poletni oz. zimski čas in razveljavitvi
Direktive 2000/84/ES**

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora²⁰,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Države članice so se v preteklosti odločile uvesti ureditev poletnega časa na nacionalni ravni. Zato je bilo za delovanje notranjega trga pomembno, da se v vsej Uniji določita skupen datum ter ura začetka in prenehanja poletnega časa. V skladu z Direktivo 2000/84/ES Evropskega parlamenta in Sveta²¹ vse države članice trenutno uporabljajo ureditev poletnega časa od zadnje nedelje v marcu do zadnje nedelje v oktobru istega leta.
- (2) Evropski parlament je z resolucijo z dne 8. februarja 2018 Komisijo pozval, naj opravi oceno ureditve poletnega časa, kot jo določa Direktiva 2000/84/ES, in po potrebi predlaga revizijo navedene direktive. V navedeni resoluciji Parlament prav tako zatrjuje, da je nujno treba ohraniti usklajen pristop k ureditvi časa po vsej Uniji.
- (3) Komisija je preučila razpoložljive dokaze, ki kažejo na to, da je na tem področju pomembno imeti usklajena pravila po vsej Uniji, da se zagotovi pravilno delovanje notranjega trga in se med drugim preprečijo motnje pri načrtovanju prevoznih dejavnosti ter delovanju informacijskih in komunikacijskih sistemov, višji stroški mednarodnega trgovanja kot tudi nižja produktivnost na notranjem trgu za storitve in blago. Ni prepričljivih dokazov o tem, da koristi ureditve poletnega časa odtehtajo nevšečnosti, povezane s premikanjem ure dvakrat letno.
- (4) V zvezi z ureditvijo poletnega časa poteka pestra javna razprava in nekatere države članice so že izrazile željo po opustitvi te ureditve. Glede na navedeno je treba še naprej ščititi pravilno delovanje notranjega trga in preprečiti vsakršne znatne motnje na notranjem trgu, do katerih bi prišlo v primeru različnih ureditev po državah

²⁰ UL C , , str. .

²¹ Direktiva 2000/84/ES Evropskega parlamenta in Sveta o ureditvi poletnega časa (UL L 31, 2.2.2001, str. 21).

članicah na tem področju. Zato je primerno na usklajen način opustiti ureditev poletnega časa.

- (5) Ta direktiva ne bi smela posegati v pravico vsake države članice, da se sama odloči, kateri standardni čas ali čase bo uporabljala na ozemljih pod svojo jurisdikcijo, na katerih se uporabljata Pogodbi, ter o nadaljnjih spremembah v zvezi s tem. Da pa se zagotovi, da uporaba ureditve poletnega časa samo v nekaterih državah članicah ne povzroča motenj delovanja notranjega trga, države članice ne bi smele spreminjati standardnega časa na določenem ozemlju pod svojo jurisdikcijo iz razlogov, povezanih z letnimi časi, če so take spremembe predstavljene kot sprememba časovnega pasu. Da bi se zmanjšale motnje, med drugim na področju prometa, komunikacij in drugih zadevnih sektorjev, bi države članice morale tudi pravočasno obvestiti Komisijo o svoji nameri spremembe standardnega časa, nato pa uporabljati priglašene spremembe. Komisija bi na podlagi takega obvestila morala obvestiti druge države članice, da lahko te sprejmejo vse potrebne ukrepe. Prav tako bi z objavo teh informacij morala obvestiti splošno javnost in zainteresirane strani.
- (6) Zato je treba odpraviti usklajevanje obdobja, za katero velja ureditev poletnega časa, kot je določeno v Direktivi 2000/84/ES, in uvesti skupna pravila, ki državam članicam preprečujejo uporabo različnih ureditev časa glede na letne čase s spreminjanjem standardnega časa več kot enkrat letno ter jim nalagajo obveznost obveščanja o načrtovanih spremembah standardnega časa. Cilj te direktive je odločilno prispevati k nemotenemu delovanju notranjega trga, zato bi morala temeljiti na členu 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije, kot se razlaga v skladu z dosledno sodno prakso Sodišča Evropske unije.
- (7) Ta direktiva bi se morala uporabljati od 1. aprila 2019, tako da bi se zadnje obdobje poletnega časa, za katerega še veljajo pravila iz Direktive 2000/84/ES, v vseh državah članicah moralo začeti 31. marca 2019 ob 1h zjutraj po koordiniranem univerzalnem času. Države članice, ki po navedenem obdobju poletnega časa nameravajo za svoj standardni čas sprejeti čas, ki je bil v skladu z Direktivo 2000/84/ES zimski čas, bi svoj standardni čas morale spremeniti 27. oktobra 2019 ob 1h zjutraj po koordiniranem univerzalnem času, zato da se podobne trajne spremembe, ki se bodo uvedle po različnih državah članicah, zgodijo istočasno. Zaželeno je, da države članice odločitev o standardnem času, ki ga bodo uporabljale od leta 2019 naprej, sprejmejo usklajeno.
- (8) Izvajanje te direktive bi bilo treba spremljati. Rezultate tega spremljanja bi Komisija morala predstaviti Evropskemu parlamentu in Svetu v obliki poročila. Navedeno poročilo bi moralo temeljiti na informacijah, ki jih države članice pravočasno dajo na razpolago Komisiji, tako da ta lahko poročilo predloži do določenega roka.
- (9) Ker cilja te direktive v zvezi z usklajeno ureditvijo časa države članice ne morejo zadovoljivo doseči in se ga da lažje doseči na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (10) Usklajena ureditev časa bi se morala uporabljati v skladu z določbami o ozemeljski veljavnosti Pogodb iz člena 355 Pogodbe o delovanju Evropske unije.
- (11) Zato bi bilo treba Direktivo 2000/84/ES razveljaviti –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

1. Države članice svojega standardnega časa ali časov ne spreminjajo zaradi spremembe letnih časov.
2. Ne glede na odstavek 1 lahko države članice še vedno spremenijo svoj standardni čas ali čase leta 2019, če to storijo 27. oktobra 2019 ob 1h zjutraj po koordiniranem univerzalnem času. Države članice o tej odločitvi obvestijo Komisijo v skladu s členom 2.

Člen 2

1. Brez poseganja v člen 1, če se država članica odloči spremeniti svoj standardni čas ali čase na katerem koli ozemlju pod svojo jurisdikcijo, Komisijo o tem obvesti najmanj 6 mesecev, preden se ta sprememba uvede. Če država članica predloži takšno obvestilo in ga ne prekliče najmanj 6 mesecev pred datumom načrtovane spremembe, država članica to spremembo uvede.
2. Najpozneje en mesec po prejetem obvestilu Komisija o najavljeni spremembi obvesti druge države članice in to informacijo objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 3

1. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o izvajanju te direktive najpozneje do 31. decembra 2024.
2. Države članice Komisiji predložijo zadevne informacije najpozneje do 30. aprila 2024.

Člen 4

1. Države članice najpozneje do 1. aprila 2019 sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo. Komisiji nemudoma sporočijo besedilo navedenih predpisov.

Navedene predpise uporabljajo od 1. aprila 2019.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 5

Direktiva 2000/84/ES se razveljavi z učinkom od 1. aprila 2019.

Člen 6

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 7

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

*Za Evropski parlament
Predsednik*

*Za Svet
Predsednik*